

Ambitiøse reformer skal skaffe flere medarbejdere

DA

DANSK
ARBEJDGIVERFORENING

September 2023

Ambitiøse reformer skal skaffe flere medarbejdere

© Dansk Arbejdsgiverforening

Foto: Colourbox, PetraD

September 2023

Publikationen kan hentes på da.dk

Baggrund

Regeringen har fremlagt og gennemført konkrete forslag, der strukturelt øger arbejdsudbuddet. Der mangler dog stadig forslag, der kan øge arbejdsudbuddet med cirka 20.000 personer. DA har udarbejdet en pakke af forslag, som kan øge arbejdsudbuddet med de 20.000 personer. Pakken består af 15 forslag, der præsenteres i rapporten.

Indhold

Internationale medarbejdere	5
1. Statsborgere fra Albanien, Republikken Nordmakedonien, Montenegro, Serbien og Moldova bør omfattes af den fri bevægelighed af arbejdskraft	
2. Statsborgere fra Storbritannien bør omfattes af den fri bevægelighed af arbejdskraft	
3. En beløbsordning på 375.000 kr.	
4. Ny ordning med lavere beløbsgrænser for overenskomstdækkede ansættelsesforhold	
Seniorer på arbejdsmarkedet	7
5. Seniorpræmie på 60.000 kr. i tre år	
6. En målrettet seniorpension	
7. Bonus for mange års bidrag	
8. Afvikling af seniorjobordningen	
Modtagere af offentlig forsørgelse	9
9. Nye modtagere af kontanthjælpsydelse skal som udgangspunkt være jobparate	
10. Større tilskyndelse til at arbejde flere timer i fleksjob	
11. Mindreregulering af offentlig forsørgelse bør fortsætte 2024-2030	
Øvrige forslag	10
12. Kommuner og regioner skal reducere sygefraværet blandt medarbejdere	
13. Bedre og billigere jobcentre	
14. Øget arbejdstid og flere fuldtidsstillinger i den offentlige sektor	
15. Flere faglærte som følge af kvalitetsløft af erhvervsuddannelserne	
Effekt af forslag	12

Internationale medarbejdere

1. Statsborgere fra Albanien, Republikken Nordmakedonien, Montenegro, Serbien og Moldova bør omfattes af den fri bevægelighed af arbejdskraft

Forslaget indebærer en ret til at opholde sig i Danmark, hvis en borger fra et af de fem lande har en kontrakt på et konkret job i Danmark af mere end 30 timers varighed ugentligt. Borgerne fra disse lande bør have ret til sundhedsydelse, undervisning m.m., men ikke ret til offentlig forsørgelse, hvis de ikke er i beskæftigelse. Mister borgere fra disse lande deres job, så bør de have en ret til at blive i Danmark i op til 12 måneder med henblik på at søge fornyet beskæftigelse. Det bør være en ret at tage sin familie med på linje med den ret, der er i erhvervsordningerne for 3. landsborgere. Det bør være en forudsætning, at aflønningen som minimum svarer til overenskomstmæssige vilkår.

Ukrainere er i dag omfattet af en særlov, som i en midlertidig periode på indtil videre to år (med mulighed for forlængelse i yderligere et år) sidestiller ukrainere med øvrige EU-borgere. Når særloven på et tidspunkt måtte falde bort, så bør Ukraine på linje med de øvrige nævnte kandidatlande til EU-medlemskab være omfattet af forslaget.

2. Statsborgere fra Storbritannien bør omfattes af den fri bevægelighed af arbejdskraft

Forslaget indebærer en ret til at opholde sig i Danmark, hvis en borger fra Storbritannien har en kontrakt på et konkret job i Danmark af mere end 30 timers varighed ugentligt. Mister borgere fra Storbritannien deres job, så bør de have en ret til at blive i Danmark i op til 12 måneder med henblik på at søge fornyet beskæftigelse. Det bør være en ret at tage sin familie med på linje med den ret, der er i erhvervsordningerne for 3. landsborgere. Det bør være en forudsætning, at aflønningen som minimum svarer til overenskomstmæssige vilkår.

3. En beløbsordning på 375.000 kr.

Der bør etableres en beløbsordning på 375.000 kr., som er uafhængig af ledighedsniveauet. Den nuværende supplerende beløbsordning på 375.000 kr. forudsætter, at ledigheden er højst 3,75 pct. Ledighedskravet og kravet om at slå stillingen op i Jobnet/EURES bør afvikles for at gøre ordningen mere administrativ enkel og fleksibel. Subsidiært bør ledighedskravet sættes op til 4,5 pct.

4. Ny ordning med lavere beløbsgrænser for overenskomstdækkede ansættelsesforhold

DA foreslår, at der etableres en erhvervsordning, hvor de nuværende beløbsgrænser i udlændingelovgivningen erstattes med overenskomsternes krav til løn- og arbejdsvilkår. Ordningen skal fungere sideløbende med de eksisterende erhvervsordninger. Det er en forudsætning, at ansættelsesforholdet er omfattet af en kollektiv overenskomst, fx ved at ansættelsesforholdet er omfattet af overenskomst i kraft af den pågældende virksomheds medlemskab af en arbejdsgiverforening.

Vilkårene skal i øvrigt være de samme som for øvrige erhvervsordninger, fx skal kravet, om at en international medarbejder skal forlade landet, hvis vedkommende ikke er i beskæftigelse, gælde - evt. efter en kortere periode med ret til jobsøgning.

Seniorer på arbejdsmarkedet

5. Seniorpræmie på 60.000 kr. i tre år

Seniorpræmien bør være 60.000 kr. om året i tre år efter folkepensionsalderen ved mindst 30 timers ugentligt arbejde. I dag er præmien ca. 44.000 kr. det første år og ca. 26.000 kr. det andet år. Det bør også være muligt at få præmie ned til 20 arbejdstimer ugentligt, men så blot en forholdsmæssig mindre præmie.

6. En målrettet seniorpension

Regeringen vil afskaffe seniorjobordningen og sammenlægge seniorpension og retten til tidlig pension til én ny ordning. DA støtter regeringens forslag.

Antallet af modtagere af seniorpension har langt oversteget skønnet i forbindelse med vedtagelse af lovgrundlaget. Det skyldes blandt andet, at vurderingen af arbejdsevne er lempelig. Ansøgere skal alene ikke være i stand til at varetage den nuværende beskæftigelse. Det er ikke et hensyn, om man kan varetage en række andre typer job.

Er det politisk ikke muligt at gennemføre regeringens forslag, så bør retten til seniorpension fremover være betinget af ikke at kunne forsørge sig selv ved arbejde. Desuden bør kravet om arbejdskapacitet forblive uændret på maksimalt 15 timer om ugen. I forbindelse med lovgivningen om tidlig pension var der politisk flertal for at øge grænsen fra 15 til 18 timer. Det er der ikke længere flertal for, og derfor bør grænsen ikke ændres.

7. Bonus for mange års bidrag

Med henblik på at få seniorer til at fravælge tidlig tilbagetrækning og fortsætte i beskæftigelse foreslås det, at der bygges videre på anciennitetsprincipperne fra tidlig pension, således at ekstra år på arbejdsmarkedet ud over 44 års beskæftigelse medfører en bonus til personer med op til tre år til folkepensionsalderen. Hermed præmieres personer med lange arbejdsliv.

Bonus pr. ekstra år i arbejde kan svare til efterlønsbonussen på ca. 14.000 kr. skattefrit, hver gang en person har arbejdet 481 timer (3 måneders fuldtidsbeskæftigelse). For en fuldtidsbeskæftiget svarer det til en årlig bonus på 56.000 kr.

8. Afvikling af seniorjobordningen

Seniorjobordningen svækker incitamentet til at tage arbejde, da personer i seniorjob ved udløbet af dagpengeperioden er garanteret et job på minimum overenskomstmæssig løn. Hermed kan personer med ret til seniorjob have en tilskyndelse til at opbruge deres dagpengeret, da de kan have udsigt til indkomstfremgang i seniorjobbet.

Samtidig er ordningen en udfordring for kommunerne, idet kommunerne har pligt til at ansætte personer berettiget til seniorjob, hvilket kan betyde dårligt jobmatch og lavere produktivitet i kommunerne.

Modtagere af offentlig forsørgelse

9. Nye modtagere af kontanthjælpsydelse skal som udgangspunkt være jobparate

Som udgangspunkt skal alle, der begynder at modtage kontanthjælpsydelse, vurderes jobparate – ligesom det sker for flygtninge i dag. Forudsætningen for at få økonomisk hjælp skal være, at man tager jobbet, når det er der, og aktivt søger arbejde. I tillæg skal kontanthjælpsmodtagere også deltage i tilbud.

Det er afgørende, at flere på kontanthjælpsydelse hurtigere finder fodfæste på arbejdsmarkedet.

10. Større tilskyndelse til at arbejde flere timer i fleksjob

Personer i fleksjob arbejder ofte meget få timer. Det hænger blandt andet sammen med, at der for mange ikke er nogen gevinst ved at øge arbejdstiden ud over otte-ni timer pr. uge. Der er brug for at ændre vilkårene for fleksjob, så der fremover er en økonomisk gevinst ved at arbejde flere timer.

11. Mindreregulering af offentlig forsørgelse bør fortsætte 2024-2030

I 2012 stod den daværende S-RV-SF-regering bag et forslag om i perioden 2016-2023 at dæmpe stigningen i størrelsen af de offentlige ydelser. En afdæmpet regulering øger den økonomiske gevinst ved beskæftigelse frem for at modtage overførselsindkomst.

Derfor bør mindrereguleringen fortsætte 2024-2030. Til forskel fra den hidtidige mindreregulering, så bør arbejdsløshedsdagpenge undtages fra mindrereguleringen. Derved sikres, at dagpengeforsikringen ikke svækkes, og at flexicuritymodellen forbliver uændret stærk.

Øvrige forslag

12. Kommuner og regioner skal reducere sygefraværet blandt medarbejdere

Der er et stort potentiale i at reducere sygefraværet blandt medarbejdere i kommunerne og regioner. For at indfri en del af potentialet foreslås to nye initiativer.

For det første bør der indføres obligatoriske informationsmøder på kommunale og regionale arbejdspladser med jobgrupper, der udfører manuelt arbejde. På møderne skal medarbejderne informeres om, at de i de fleste tilfælde trygt kan passe deres arbejde ved ondt i ryggen, da smerterne ofte er godartede og forbigående. Informationen gives på to gruppesessioner med alle medarbejdere af op til én times varighed. To forsøg (både dansk og norsk) viser således, at information om smerter nedbringer sygefraværet på arbejdspladser med fysisk arbejde.

For det andet bør kommuner, der har et højt sygefravær blandt deres medarbejdere, implementere en konsekvent sygefraværspolitik. Sygefraværspolitikken bør som minimum indeholde krav om telefonisk sygemelding til nærmeste leder samt tidlig og løbende opfølgning ved tilbagevendende eller længerevarende sygefravær. Sygefraværspolitikken skal gælde generelt for hele kommunen. Der skal opstilles mål for sygefraværet, som kommunalbestyrelsen skal følge op på. Forslaget skal omfatte de kommuner, der har et sygefravær over det nuværende landsgennemsnit på 14,5 dage.

13. Bedre og billigere jobcentre

Regeringen ønsker at spare tre mia. kr. på jobcentrene. DA har på baggrund heraf udarbejdet konkrete forslag, som kan reducere udgifterne til jobcentrene uden at svække kvaliteten af indsatsen.

14. Øget arbejdstid og flere fuldtidsstillinger i den offentlige sektor

Konkrete initiativer, som øger arbejdstiden i den offentlige sektor, indgår som led i DA-fælleskabets indspil i forhold til regeringens løfte om en ekstra lønramme til udvalgte offentligt ansatte.

15. Flere faglærte som følge af kvalitetsløft af erhvervsuddannelserne

Regeringen har foreslået, at der fra 2024 investeres i erhvervsuddannelserne stigende til 900 mio. kr. om året fra 2030. Det er vigtigt, at disse midler får en reel effekt ift. at sikre, at flere vælger og gennemfører en erhvervsuddannelse. DA har i første halvdel af 2023 fremlagt forslag til 23 initiativer, der fokuserer på at investere i faciliteter og udstyr, udvikle lærerkompetencer, sikre fagligt, socialt og økonomisk bæredygtige institutioner og skabe et forbedret samarbejde mellem erhvervsskole og oplæringsvirksomhed.

Øgede investeringer i erhvervsuddannelserne vil bidrage til, at flere får en faglært uddannelse, hvilket vil have en positiv indvirkning på arbejdsudbuddet.

Effekt af forslag

Tabel 1. Effekt på arbejdsudbuddet i 2030

	Fuldtids- personer
Internationale medarbejdere	7.000
1. Statsborgere fra Albanien, Republikken Nordmakedonien, Montenegro, Serbien og Moldova bør omfattes af den fri bevægelighed af arbejdskraft	1.000
2. Statsborgere fra Storbritannien bør omfattes af den fri bevægelighed af arbejdskraft	500
3. En beløbsordning på 375.000 kr.	3.000
4. Ingen beløbsgrænse for certificerede virksomheder eller virksomheder med overenskomst	2.500
Seniorer på arbejdsmarkedet	8.000
5. Seniorpræmie på 60.000 kr. i tre år	1.000
6. En målrettet seniorpension	4.500
7. Bonus for mange års bidrag	2.000
8. Afvikling af seniorjobordningen	500
Modtagere af offentlig forsørgelse	7.000
9. Nye modtagere af kontanthjælpsydelse skal som udgangspunkt være jobparate	2.000
10. Større tilskyndelse til at arbejde flere timer i fleksjob	2.000
11. Mindreregulering af offentlig forsørgelse bør fortsætte 2024-2030	3.000
Øvrige forslag	2.000
12. Kommuner og regioner skal reducere sygefraværet blandt medarbejdere	1.500
13. Bedre og billigere jobcentre	500
14. Øget arbejdstid og flere fuldtidsstillinger i den offentlige sektor	+
15. Flere faglærte som følge af kvalitetsløft af erhvervsuddannelserne	+
Samlet effekt på arbejdsudbud	24.000

Anm.: Den lave effekt af udspillet om Bedre og billigere jobcentre skyldes, at flere af forslagene, som giver et bidrag til beskæftigelsen, også er elementer i forslag 10 om større tilskyndelse til at arbejde flere timer i fleksjob eller fremgår som selvstændige forslag (forslag 8 om afvikling af seniorjobordningen). Derudover er effekten eksklusiv forslaget om afskaffelse af ressource- og jobafklaringsforløb, jf. DA's udspil til Bedre og billigere jobcentre.

Kilde: Egne beregninger.

**DA's forslag vil samlet øge arbejdsudbuddet
med 24.000 fuldtidspersoner**

